

ЗВІТ

декана медичного факультету Белозьорова Ігоря Вікторовича
«Про основні показники діяльності факультету за період 2016-2021 р.р.»

На факультеті за звітній період було отримано:

1. Ліцензія на 900 осіб за спеціальністю 7.12010001 «Лікувальна справа», кваліфікація «Лікар». Сертифікат про акредитацію серія УД №21009195 від 18 квітня 2019 року галузь знань та спеціальність 7.12010001 Лікувальна справа, освітньо-кваліфікаційного рівня - спеціаліст, строком дії до 1 липня 2029 року.
2. Ліцензія на 900 осіб за спеціальністю 222 «Медицина» - другий магістерський рівень вищої освіти. Наказ МОН від 13.11.2018 № 1935-л. Сертифікат про акредитацію серія УД №21009499 від 19 червня 2019 року галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина, за рівнем вищої освіти - спеціаліст, строком дії до 1 липня 2029 року.
3. Ліцензія у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою – підвищення кваліфікації, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина №81-л від 01.07.2021 року.
4. Ліцензія у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою – інтернатура, галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина №81-л від 01.07.2021 року.
5. Ліцензія доктор філософії галузь знань 22 Охорона здоров'я, спеціальність 222 Медицина. Акредитація програми від 27 липня 2021, протокол № 13 Національного агентства із забезпечення якості освіти.

Кадрове забезпечення навчального процесу

Структура факультету у 2016 році:

- 11 кафедр (1. Анатомії людини, 2. Загальної, клінічної патології, 3. Внутрішньої медицини, 4. Загальної і клінічної імунології та алергології, 5. Хірургічних хвороб, 6. Педіатрії, 7. Акушерства і гінекології, 8. Гігієни та соціальної медицини, 9. Загальної практики – сімейної медицини, 10. Психіатрії, наркології, неврології та медичної психології, 11. Хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії);
- 30 докторів наук, професорів;
- 173 кандидатів наук, доцентів.

Структура факультету у 2021 році:

- 14 кафедр (1. Нормальної анатомії та фізіології людини, 2. Загальної, клінічної патології, 3. Внутрішньої медицини, 4. Кафедра

- інфекційних хвороб та клінічної імунології 5. Хірургічних хвороб, 6. Педіатрії, 7. Педіатрія №2, 8. Акушерства і гінекології, 9. Гігієни та соціальної медицини, 10. Загальної практики – сімейної медицини, 11. Неврології, психіатрії, наркології та медичної психології, 12. Хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії, 13. Пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації, 14. Онкології, радіології та радіаційної медицини); згідно наказу № 3501-1/183 від 28.04.2021 року відкрито ще 5 кафедр (1. Внутрішньої медицини №2, 2. ЛОР-хвороб, 3. Офтальмології, кардіології, лабораторної та функціональної діагностики 5. Стоматології), науково-педагогічні працівники яких, на сьогоднішній день, проходять процедуру конкурсного відбору;
- 33 докторів наук, професорів;
  - 185 кандидатів наук, доцентів.

На факультеті приділяється постійна увага педагогічним кадрам. На даний період на факультеті функціонують 14 кафедр медичного профілю.

До викладання гуманітарних, соціально-економічних та загально-наукових дисциплін залучені висококваліфіковані фахівці наступних факультетів: Біологічний факультет, Хімічний факультет, Фізико-технічний факультет, Факультет іноземних мов, Радіофізичний факультет, Фізичний факультет, Філософський факультет, Центр міжнародної освіти.

Окрім того, навчальний процес з гуманітарних дисциплін забезпечується кафедрою фізичного виховання та спорту.

Факультет постійно дбає про підвищення кваліфікації викладацького складу. Це підвищення кваліфікації на робочих місцях, в школах, на семінарах, конференціях, тощо. Якісний склад науково-педагогічного персоналу змінюється за допомогою факультетської аспірантури та докторантури.

Викладачі факультету - активні члени не лише українських, але й європейських та світових товариств, академій, інших медичних організацій, побудованих на громадських засадах, що є ще одним важливим рушійним елементом підвищення їх кваліфікації згідно вимогам сучасної медичної освіти найвищого рівня.

Для якісного забезпечення викладання спеціальних та професійно-орієнтованих дисциплін заняття проводяться на клінічних базах медичного факультету Університету, до складу яких входять провідні медичні та науково-дослідні заклади міста:

1. Комунальне некомерційне підприємство «Міська поліклініка №23» Харківської міської ради;
2. Комунальний заклад охорони здоров'я «Харківська міська поліклініка №24»;

3. Комунальний заклад охорони здоров'я «Харківська міська клінічна лікарня №13»;
4. Комунальне некомерційне підприємство «Міська дитяча клінічна лікарня №19» Харківської міської ради;
5. Державний заклад «Дорожня клінічна лікарня станції Харків» СТГО «Південна залізниця»;
6. Харківська клінічна лікарня на залізничному транспорті № 1 філії «Центр охорони здоров'я» публічного акціонерного товариства «Українська залізниця»;
7. Комунальний заклад охорони здоров'я Харківське обласне бюро судово-медичної експертизи;
8. Міський шкірно-венерологічний диспансер №2;
9. Комунальний заклад охорони здоров'я «Харківський міський психоневрологічний диспансер №3»;
10. Державна установа «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків Національної академії медичних наук України»;
11. Державна установа «Інститут мікробіології та імунології ім. І.І. Мечникова Національної академії медичних наук України»;
12. Державна установа «Національний інститут терапії імені Л.Т. Малої Національної академії медичних наук України»;
13. Інститут проблем кріобіології і кріомедицини Національної НАН України»;
14. Український науково-дослідний інститут соціальної і судової психіатрії та наркології МОЗ України;
15. Харківська медична академія післядипломної освіти.
16. Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласна клінічна лікарня».
17. Комунальне некомерційне підприємство «Міська клінічна лікарня №7 Харківської міської ради.
18. ДУ Інститут медичної радіології імені С.П. Григор'єва Національної академії медичних наук України
19. Університетська клініка (Спеціалізована медико-санітарна частина №13 Міністерства охорони здоров'я України)
20. ДУ «Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. проф. В. Т. Зайцева» НАМН України
21. Комунальне некомерційне підприємство «Міська клінічна лікарня №8 Харківської міської ради.
22. Госпіталь інвалідів війни Харківської обласної ради
23. Комунальне некомерційне підприємство Харківської обласної ради «Обласна клінічна інфекційна лікарня».
24. Комунальне некомерційне підприємство «Міська студентська лікарня»

25. Комунальне некомерційне підприємство «Міська клінічна лікарня №30»
26. Центр стоматології медичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Навчальні центри медичного факультету

29 січня 2020 відкрито симуляційний центр медичної підготовки, оснащений обладнанням від провідних виробників: “Ambu”, “Gaumard”, “Symbionix”, “Simulab” тощо: - Манекени для акушерства, педіатрії, анатомії - 18 комплектів - Манекени для лапароскопічної хірургії - 3 комплекти - Манекени для базових хірургічних навичок, невідкладної медичної допомоги і підготовки осіб, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні надавати домедичну допомогу - 45 комплектів.

Симуляційний центр медичної підготовки є базою практик кафедр медичного факультету для студентів, лікарів-інтернів та клінічних ординаторів.

Навчальний центр естетичної медицини при медичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна має повністю обладнанні аудиторії для проведення практичних занять з лікувального та естетичного масажу, лікувально-фізичної культури, фізичної реабілітації та естетичної косметології. Навчальний центр проводить навчання за наступними курсами:

- лікувально-фізична культура;
- масаж;
- естетична косметологія;
- дієтологія;
- фізична реабілітація.

Навчання проводиться за спеціально розробленими робочими програмами, які розраховані не тільки на студентів-медиків, але й на немедичний контингент, які вирішили змінити сферу своєї діяльності та отримати нові знання в області медицини та естетики.

Для слухачів Навчального центру окрім основних курсів, проводяться додаткові спеціалізовані майстер-класи та семінари, які допомагають їм у подальшій праці.

Співробітниками Навчального центру естетичної медицини розроблені методичні посібники з лікувально-фізичної культури, з косметології та масажу.

Рішенням Вченої ради № 4 від 29.03.2021р. було створено Центр післядипломної медичної освіти медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Отримано дозвіл провадження освітньої діяльності у сфері післядипломної освіти (Наказ МОН України від 01.07.2021 р. № 81- л):

- підготовка здобувачів у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою в інтернатурі за спеціальністю 222 «Медицина» (ліцензійний обсяг 450 осіб);
- підготовка здобувачів у сфері післядипломної освіти для осіб з вищою освітою з підвищення кваліфікації за спеціальністю 222 «Медицина» (ліцензійний обсяг 750 осіб).

Первинна спеціалізація (інтернатура) на медичному факультеті проводиться за 11 спеціальностями: акушерство та гінекологія, анестезіологія та інтенсивна терапія, внутрішні хвороби, загальна практика – сімейна медицина, інфекційні хвороби, неврологія, отоларингологія, патологічна анатомія, психіатрія, радіологія, хірургія.

На 2021-2022 навчальний рік в інтернатуру медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна зараховано 36 лікарів-інтернів на контрактних умовах (Наказ № 3501-з/730 від 02.08.2021 р.).

Рішенням Вченої ради № 4 від 29.03.2021р. було створено Центр стоматології медичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна, який є клінічною базою кафедри Стоматології, на якій на сьогодні проходить процедура конкурсного відбору.

Контингент здобувачів

Контингент вступників громадян України за 2016-2021 навчальні роки

№ з/п	Навчальний рік	Кількість бюджету	Кількість контракту	Всього
1	2016-2017 н.р.	33	84	117
2	2017-2018 н.р.	28	59	87
3	2018-2019 н.р.	30	32	62
4	2019-2020 н.р.	67	10	77
5	2020-2021 н.р.	69	4	73
6	2021-2022 н.р.	87	22	109

Контингент вступників громадян іноземних держав за 2016-2021 навчальні роки

№ з/п	Навчальний рік	Осінній набір	Зимовий набір	Всього
1	2016-2017 н.р.	345	-	345
2	2017-2018 н.р.	423	-	423
3	2018-2019 н.р.	679	-	679
4	2019-2020 н.р.	711	76	787
5	2020-2021 н.р.	580	135	715
6	2021-2022 н.р.	-	199	199

За звітний період на медичному факультеті закінчили навчання 3221 здобувач вищої освіти, з них 2469 (77%) іноземні громадяни. На сьогодні на факультеті навчаються 3500 іноземних студентів з 39 країн світу, зокрема з Австрії, Азербайджану, Бразилії, Гани, Грузії, Німеччини, Єгипту, Ємену, Замбії, Іраку, Ірану, Індії, Ізраїлю, Йорданії, Ірландії, Італії, Канади, Камеруну, Лівану, Лівії, Марокко, Мавританії, Нігерії, Палестини, Польщі, РФ, Судану, Сирії, Судану, Тунісу, Танзанії, Туркменістану, Узбекистану, Фінляндії, Швейцарії, Швеції, Ямайки, Японії.

За 5 років набір студентів на 1 курс (згідно ЄДЕБО) збільшився у 2 рази: з 300 (у 2016 р.) до 600 (у 2020 р.) студентів.

З 2019 року ведеться додатковий зимовий набір біля 100 іноземних студентів щорічно (378 студентів разом).

Викладачі кафедр регулярно сповіщають деканат про відвідування студентами занять. У разі злісного невідвідування, до деканату викликаються старости академічних груп, які пишуть пояснювальні записки.

Також деканат щільно співпрацює з викладачами кафедр щодо вирішення конфліктних питань, виховання у студентів поважного ставлення до персоналу факультету та один до одного. За 5 років розглянуто та вирішено більше 250 проблемних ситуацій. Виховна робота покладена на заступників декана.

Також деканат відповідає на численні запити посольств та закордонних університетів, зокрема Ірану, Туреччини, Йорданії, Ізраїлю, Узбекистану щодо успішності студентів, підтверджує факт видачі витягів з заліково-екзаменаційних відомостей (транскриптів), академічних довідок.

Деканат по роботі з іноземними студентами регулярно співпрацює з контрактним відділом Університету, зокрема публікує список студентів, які мають фінансову заборгованість.

Показником успішності навчання студента є результат складання Єдиного Державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ = КРОК II).

Відсоток студентів, які написали єдиний державний кваліфікаційний іспит за 5 років зріс з 35% до 90% у україномовних іноземних студентів та з 67% до 95% у англomовних іноземних студентів.

Треба відмітити, що у 2018 році, випускники-іноземці із Нігерії 100%, а в 2020 році випускники-іноземці із Індії 85% підтвердили дипломи Каразинського університету на батьківщині.

Навчально-методичне забезпечення навчального процесу

Методичне забезпечення навчального процесу та видавництво методичної літератури на факультеті здійснюється відповідно до:

- Положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах», наказ МОН України від 24.05.2013 № 584.

- Положення «Про порядок підготовки та тиражування навчальних і наукових видань Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна» (Затверджено наказом ректора від 15 квітня 2015 року № 0501-1/128), зі змінами, внесеними рішенням Вченої ради від 27.03.2017 р. протокол № 4 (введено в дію наказом ректора № 0208-1/115 від 03.04.2017 р.

- Листа МОН України № 1/9-434 від 09.07.2018 р. «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення».

- Положення «Про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна»: рішення Вченої ради від 27.03.2017 року, протокол № 5, введено в дію: наказ ректора № 0202-1/155 від 21.04.2017 р. (зі змінами: рішення Вченої ради від 08.04.2020 року, протокол №7, введено в дію: наказ ректора № 0202-1/147 від 10.04.2020 р., та наказу ректора № 0202-1/260 від 07.08.2020 р. «Про організацію освітнього процесу у 1 семестрі 2020-2021 навчального року»).

- Наказу ректора університету від 16 листопада 2020 року № 2401-1/376 «Про організацію освітнього процесу в умовах карантину».

Згідно листа МОН України № 1/9-434 від 09.07.2018 року «Щодо рекомендацій з навчально-методичного забезпечення» основним документом навчально-методичного забезпечення дисципліни, передбаченим освітнім законодавством, є робоча програма навчальної дисципліни, вимоги до змісту якої встановлені п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (освітня програма навчальної дисципліни, заплановані результати навчання, порядок оцінювання результатів навчання, рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті).

Заклад вищої освіти може самостійно обрати один з цих варіантів або їх комбінацію. Інші документи і форми навчально-методичного забезпечення дисципліни можуть визначати викладач та кафедра (група забезпечення

освітньої програми), виходячи із необхідності максимально повного надання здобувачам освіти всієї інформації та матеріалів, необхідних для успішного вивчення дисципліни. Зокрема, це можуть бути підручники та навчальні посібники, а також авторські матеріали, розроблені викладачем.

Факультет має низку методичних розробок з різноманітних напрямків фундаментальної (анатомія, гістологія, патологічна анатомія, патологічна фізіологія, фармакологія, ін.) та прикладної (внутрішні хвороби, хірургічні хвороби, дитячі хвороби, акушерство та гінекологія, інфекційні хвороби, ін.) медицини.

Важливою складовою якісної підготовки фахівців є забезпеченість навчального процесу підручниками і навчальними посібниками.

Забезпеченість студентів медичного факультету підручниками організовано на належному рівні. Єдиний бібліотечний фонд університету складає біля 3,3 млн. примірників, в т.ч. фонд медичної літератури складає 70872 прим. (навчальної – 50672 прим., наукової – 20200 прим.). Передплачуються електронні ресурси: EBSCO host, INTAS, HINARI, у текстовому доступі – електронні книги Elsevier (понад 520 книг), журнали видавничої групи NATURE.

Кількість читальних залів 14, в читальних залах бібліотеки – майже 800 посадкових місць, кількість посадкових місць у читальних залах, де є доступ до матеріалів з медичних та природничих наук – понад 300.

Підтримується створений у 2014 році інформативний сайт бібліотеки <http://www.univer.kharkov.ua/main/library>, який містить відомості про бібліотеку, інформацію для користувачів (об'яви, правила, години роботи, телефонний довідник), електронні ресурси (електронний каталог з електронним замовленням, електронна картка читача, бази даних, електронні видання, навчальні курси), віртуальний бібліограф, виставки (книжково-ілюстраційні, віртуальні, художні), сторінку Інтернет-центру, форум, події. Містить посилання на популярні сайти та портали "Internet".

Викладачами факультету за 2016-2021 р.р. підготовлено та видано 56 підручників та навчальних посібників, з них з грифом рекомендовано Вченою радою університету - 24, з грифом рекомендовано Науково-методичною радою університету - 32, та 653 методичних видання.

За звітний період 2 підручники, 1 монографія та 3 навчальних посібники прийняли участь у виставках-конкурсах навчальної та наукової літератури університету.

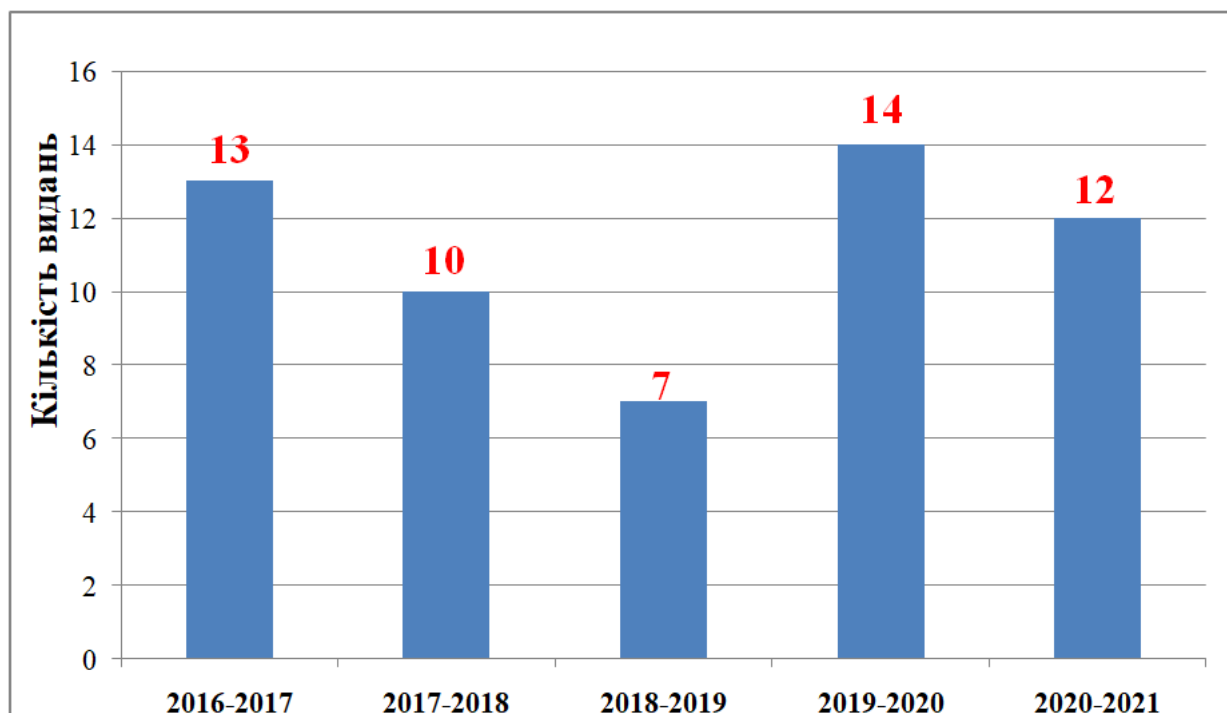
За результатами XX виставки-конкурсу у січні 2020 року відзначено дипломом підручник "Основы общей иммунологии". Автори: Попов Н.Н., Чернуский В.Г., Лядова Т.И., Волянский А.Ю., Волобуева О.В., Сорокина О.Г.

За результатами XXI виставки-конкурсу у лютому 2021 року диплом III ступеня отримала монографія «Медичний факультет Каразінського

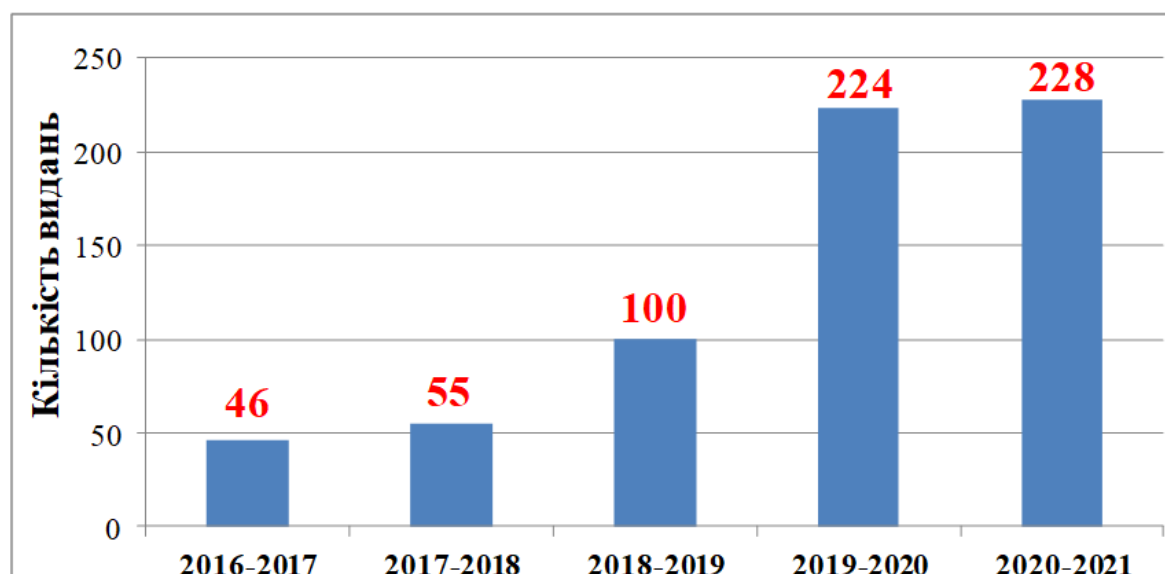

університету 1805–1920 років». Автори: декан медичного факультету, професор Ігор Белозьоров, завідувач кафедри історіографії, джерелознавства та археології історичного факультету Сергій Посохов, завідувач кафедри загальної та клінічної патології медичного факультету Олена Проценко, асистент кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології медичного факультету Максим Кириченко.

Кількість видань підручників і навчальних посібників

Кількість видань методичної літератури (рекомендації, робочі зошити, тестові завдання)

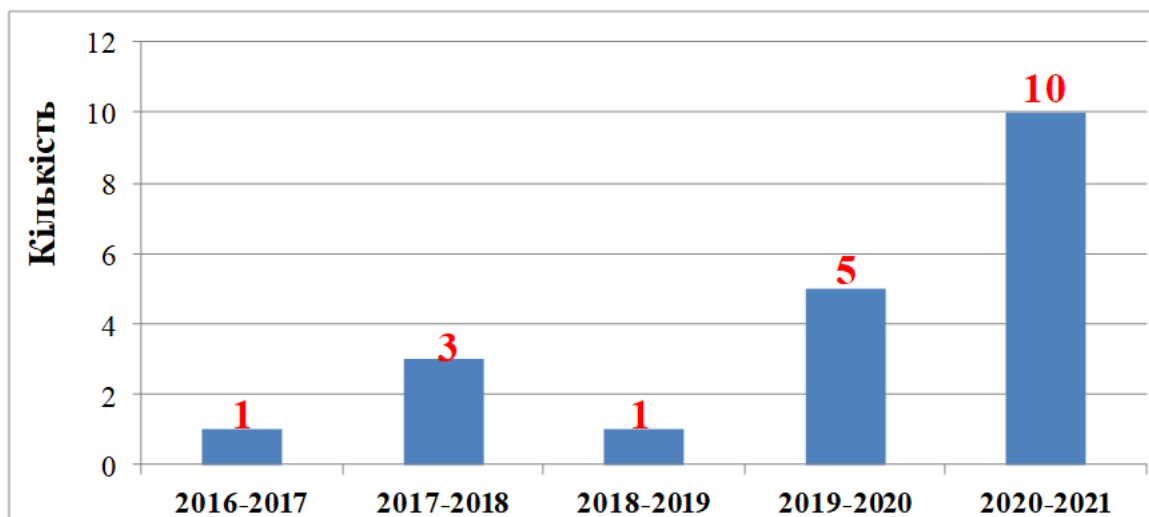

Слід відзначити, що за останні 2 роки в рази збільшено видання англійською мовою. Так наприклад, у 2020-21 навчальному році з 228 навчально-методичних видань 127 видано англійською мовою.

Сумісно з навчальним центром методичної роботи та Центром електронного навчання створено Банк нових методик викладання навчальних дисциплін, до якого увійшла інформація про розробки викладачів факультету, яка розміщена на сайті Інституту післядипломної освіти та заочного (дистанційного) навчання. Сучасний освітній процес, особливо в умовах карантину, передбачає широке використання інформаційно-комунікаційних технологій. На факультеті вже традиційними стали читання лекцій із застосуванням мультимедійних презентацій, використання освітніх платформ дистанційного навчання та комп'ютерних технологій під час контролю знань.

У зв'язку з пандемією викладачі факультету збільшили розробку дистанційних курсів електронних матеріалів та визнання їх як навчально-методичних праць. За звітний період розроблено 20 таких курсів, а протягом останнього навчального року їх розроблено 10 (з них - 8 англійською мовою).

Кількість розроблених дистанційних курсів

Питанню використання сучасних технологій в освітньому процесі приділяється велика увага з боку Науково-методичної ради університету. Цій тематиці присвячено проєкт 2.11 Стратегії розвитку ХНУ імені В. Н. Каразіна на 2019–2025 роки «Новітні психолого-педагогічні технології навчання». Відповідно до ухвалених рішень, в університеті започатковано роботу «Педагогічної вітальні» на базі кафедри педагогіки; проведено низку круглих столів із проблем застосування новітніх педагогічних технологій навчання, підготовлено до друку колективну монографію «Компетентнісний підхід у вищій школі: теорія та практика».

Навчальні курси факультету забезпечені сучасними програмами з необхідними бібліографічними доповненнями, методичними розробками, що включають методичні поради по вивченню тем, завдання для самостійної роботи, тестові, контрольні та ситуаційні задачі, для чого щорічно оновлюється 100% робочих програм з навчальних дисциплін факультету.

Використання новітніх технологій в освітньому процесі	
1.	Moodle.
2.	Classroom.
3.	Googlemeet.
4.	Zoom.
5.	Інтерактивний anatomy 3D атлас.
6.	Відео-лекції.
7.	Навчаючі комп'ютерні програми.
8.	Кейс-метод.
9.	Проблемне навчання.
10.	Навчання в симуляційному центрі.
11.	Skype
12.	Telegram
13.	Організація навчання в майстер-класах за напрямками: дитяча гастроентерологія, дитяча кардіоревматологія, дитяча пульмонологія
14.	Наукова робота студентського наукового гуртка; підготовка доповідей та публікацій студентів

Удосконаленню педагогічної майстерності викладачів та впровадженню сучасних методів навчання сприяли методичні конференції, семінари, майстер-класи, відкриті заняття тощо.

Перелік основних методичних конференцій:

- Теорія і практика реалізації сучасних педагогічних методик та технологій в освіті.
- Міжнародна методична школа-семінар «Сучасні педагогічні технології в освіті».
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Дистанційне навчання - старт із сьогодення в майбутнє».
- Технології дистанційної освіти у вищому навчальному закладі.
- Научно-практическая конференция «Актуальные вопросы лабораторной медицины».
- Форум «Использование компьютерных технологий для обработки и анализа медицинской информации» с использованием IBM Watson Analytics.

- «Фундаментальная наука в современной медицине», Белорусский государственный медицинский университет, Минск, Белоруссия.
- Організація навчального процесу, програми підготовки, інноваційні технології та наукова робота. Університет соціально-економічних наук м. Пшеворськ (Польща).
- Міжнародна конференція за програмою федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини для молодих фахівців України (спеціалізація менеджмент охорони здоров'я). Програма "Менеджмент охорони здоров'я", на базі навчального центру "Німецька академія менеджменту Нижньої Саксонії", м. Целле.
- Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні».
- Всеукраїнська науково-методична конференція «Перспективи розвитку медичної науки і освіти».

Методичні семінари:

- Семінар з питання новітніх світових медичних інформаційних ресурсів. Компанія «АВЕ-IPS» (Польща).
- Стратегічні напрямки діяльності вищих медичних навчальних закладів у реалізації Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я України.
- Особливості природничо-наукової підготовки майбутнього лікаря в контексті синергетичного підходу.
- Психолого-педагогічні основи вищої освіти.
- Організація навчального процесу, програми підготовки, інноваційні технології та наукова робота, очно-дистанційна форма.

Майстер-класи:

- Аналіз ефективності використання педагогічних прийомів під час проведення занять.
- Організація навчального процесу, програми підготовки, інноваційні технології та наукова робота.
- Застосування досвіду використання інноваційних підходів в методиці викладання.
- Гугл-клас з дисципліни «Психіатрія» для слухачів україномовної форми навчання.
- Гугл-клас з дисципліни «Неврологія» для слухачів англійськомовної форми навчання.
- Організація навчання в майстер-класах за напрямками: дитяча гастроентерологія, дитяча кардіоревматологія, дитяча пульмонологія.

Видання методичних вісників, збірників тощо:

1. Психіатрія, неврологія та медична психологія - Міжнародний науково-практичний журнал. Фахове видання з медичних та психологічних наук.

У журналі публікуються проблемні статті, результати оригінальних та експериментальних досліджень, статті оглядового, дискусійного та історичного характеру, короткі повідомлення, лекції, рецензії, випадки з практики, матеріали інформаційного характеру, роботи з питань викладання нейронаук, організації та управління психоневрологічної службою та інші матеріали, присвячені актуальним проблемам клінічної і судової психіатрії, наркології, неврології, медичної психології, а також психотерапії, фармакотерапії тощо.

<https://periodicals.karazin.ua/pnmp>

2. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Медицина»

Фахове видання з медичних наук.

Містить статті, присвячені актуальним питанням сучасної експериментальної та клінічної медицини за рубриками: організація охорони здоров'я, фундаментальні дослідження, клінічні дослідження, огляди, клінічна практика, лекції, медичне право, екологія та здоров'я, філософія медицини.

<https://periodicals.karazin.ua/medicine>

За останні 5 років звання професора отримали 4 особи (Шерстюк Сергій Олексійович - по кафедрі анатомії людини, Лядова Тетяна Іванівна - по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології, Лахно Ігор Вікторович - по кафедрі акушерства і гінекології, Тихонова Тетяна Михайлівна - по кафедрі внутрішньої медицини), доцента – 35 осіб.

Позитивний досвід та проблеми організації науково-методичної роботи на факультеті.

- На виконання наказів ректора ХНУ імені В. Н. Каразіна № 0202-1/260 від 07 серпня 2020 р. «Про організацію освітнього процесу у I семестрі 2020/2021 навчального року»; № 0202-1/27 від 29.01.2021 р. «Про особливості організації освітнього процесу у 2 семестрі 2020/2021 навчального року» на факультеті адаптовані та реорганізовані усі види освітнього процесу до змішаної дистанційно-аудиторної форми навчання на період карантинних обмежень під час пандемії COVID-19.

Відповідні зміни внесені до всіх навчально-методичних документів роботи факультету (до робочих програм, навчальних планів, розкладів практичних та підсумкових залікових занять, графіків чергування викладачів кафедр та прийому відпрацювань академічної заборгованості здобувачів тощо) для забезпечення викладання за україномовною та англomовною формами навчання з метою належної організації освітнього процесу.

Розклади занять сформовані з урахуванням всіх встановлених Постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 р. № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2» посилених протиепідемічних заходів та карантинних обмежень.

Для дистанційного навчання активно використовувалися сучасні інформаційні платформи.

На факультеті:

- продовжується створення англomовної версії навчально-методичної бази для іноземних студентів;

- впроваджуються комп'ютерні технології у навчальний процес: підготовка та оновлення мультимедійного супроводження дисциплін;

- продовжується оснащення муляжами, манекенами, навчальними комп'ютерними програмами, проводиться оновлення анатомічного музею;

- продовжується підготовка дистанційних курсів навчання з дисциплін факультету;

- впроваджується багато освітніх порталів і онлайн платформ за допомогою яких також можна проводити навчання зі студентами дистанційно. Однією з найпопулярніших відеоконференцій стала Zoom-платформа. Швидка інтеграція з можливостями організації конференцій, що дозволяють запускати, приєднуватися і брати участь в конференціях з використанням будь-якого пристрою. Дана платформа дозволяє забезпечити живе спілкування зі студентами, провести навчальний процес в реальному часі, провести опитування студентів і оцінити їх рівень знань.

- налагодження онлайн підтримки навчальних курсів дозволило з честю зустріти випробовування, з яким зіштовхнулися всі навчальні заклади в 2020 році, що було пов'язано з початком пандемії COVID-19 та раптовим переходом до режиму повного онлайн-навчання. Продовжуючи викладання засобами відео-комунікацій та онлайн-класів, співробітники факультету не тільки запобігли виникненню прогалин у навчальному процесі, а в певній мірі навіть підвищили його якість. Знаходячись в постійному контакті зі студентами, викладачі не дозволили їм відчувати себе ізольованими від інформації, або покинутими на самоті з підручниками.

Рекомендації щодо покращення організації науково-методичної роботи.

1. Посилити цільову спрямованість стажування з урахуванням науково-методичних питань кафедр та надати можливість стажування під вирішення науково-методичних питань кафедр.

2. Продовжити навчання викладачів факультету застосуванню дистанційних методів на курсах центру дистанційної освіти в університеті.

3. Поступово збільшувати кількість викладачів кафедр за основним місцем роботи, зменшуючи кількість сумісників.

4. Оновити програми та методичні комплекси з дисциплін факультету згідно вимог нового навчального плану з підготовки магістрів.

5. Необхідно продовжити оснащення муляжами, манекенами, навчальними комп'ютерними програмами кафедр факультету.

6. Використовувати новітні світові медичні інформаційні ресурси в навчальному процесі.

7. Врахувати досвід дистанційного навчання та роботи ДЕК під час карантину березня-червня 2020 року, жовтня-грудня 2020 року та весни 2021 року і спланувати роботу кафедр на 2021-2022 навчальний рік з урахуванням отриманого досвіду.

Видання навчально-методичної літератури медичного факультету за 2016-2021 навчальні роки.

Одержано гриф Вченої ради університету:

2017 рік:

- Підручник «Traumatology and orthopedics textbo ok for foreign students of heiger medical educati onal institutions» («Травматології та ортопедія для іноземних студентів медичних навчальних закладів»). Golka G.G., Burianov A.A., Klimovitsky V.G., Ryabov O.V.

- Навчальний посібник «Surgical diseases» («Хірургічні захворювання»). Belozarov I.V., Kosov Y.V.

- Навчальний посібник «Діагностика та лікування хронічного обструктивного захворювання легень». П.І. Потейко, А.В. Рогожин.

- Навчальний посібник «Негоспітальна пневмонія: класифікація, діагностика, лікування». А.В. Рогожин.

- Навчальний посібник «Нутрициология» (2 изд.). Л.В. Подригало. Г.Н. Даниленко, Ж.В. Сотникова-Мелешкина, Н.М.Філатова, О.Г.Авдієвська.

- «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА: ЕНДОКРИНОЛОГІЯ», Лекції для студентів медичної школи англійською мовою. «INTERNAL MEDICINE: ENDOCRINOLOGY», Lectures for School of Medicine Students, автори: Яблучанський М.І., Богун Л.В., Мартимянова Л.О., Бичкова О.Ю., Лисенко Н.В.

- «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА: ГАСТРОЕНТЕРОЛОГІЯ», Лекції для студентів медичної школи англійською мовою. «INTERNAL MEDICINE: GASTROENTEROLOGY», Lectures for School of Medicine Students, автори: Яблучанський М.І., Богун Л.В., Мартимянова Л.О., Бичкова О.Ю., Лисенко Н.В.

- «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА: ПУЛЬМОНОЛОГІЯ», Лекції для студентів медичної школи англійською мовою. «INTERNAL MEDICINE:

PULMONOLOGY», Lectures for School of Medicine Students, автори: Яблучанський М.І., Богун Л.В., Мартимянова Л.О., Бичкова О.Ю., Лисенко Н.В.

- Навчальний посібник «Загальна неврологія (у малюнках і таблицях) англійською мовою. V. Ponomaryov, E. Dubenko, D. Lebedynets, V. Lebedynets, P. Lebedynets «General neurology (in figures and tables) » під загальною редакцією проф. Дубенко Є.Г.

2018 рік:

- Підручник "Основы общей иммунологии". Авторы: Попов Н.Н., Чернуский В.Г. Под общей редакцией проф. Н.Н. Попова

- Навчальний посібник «Диагностика и лечение сердечно-сосудистых осложнений у больных ВИЧ-инфекцией/СПИДом». Авторы: Малый В. П., Шустваль Н. Ф., Волобуева О. В., Лядова Т. И

- Навчальний посібник «Медицинская психология» - учебное пособие в двух частях. Часть 1. «Общие вопросы медицинской психологии». Авторы: Пономарёв В.И., Штрыголь Д.В.

- Навчально-методичний посібник "Методика гігієнічної оцінки виробничого пилу та промислових отрут як факторів професійної шкідливості" для підготовки до практичних занять". Укладач - І.В. Редька.

- Навчальний посібник для студентів медичного факультету «Первинні імунodefіцити у дітей: особливості діагностики та лікування». Авторы: Попов М. М., Піонтковська О. В., Овчаренко Л. С., Савво О. М., Козлов О. П., Самохін І. В., Оленіч В. Б., Соловійова А. Г., Д'яченко О. О.

- Навчально-методичний посібник для студентів медичного факультету «Організаційні аспекти системи первинної медико-санітарної допомоги в Україні, її пріоритетна роль у розвитку і реформуванні охорони здоров'я. Особливості організації позалікарняної терапевтичної допомоги». Авторы: О.В. Сокруто, Є.Я. Ніколенко, К.В. Вовк, О.Є. Ніколенко, М.В. Мартиненко, О.Г. Резніченко.

2019 рік:

- Монографія «Медицинский факультет Харьковского университета в 1805–1920 гг.» авторів: Белозьоров І.В., Кириченко М.І. та ін.

2020 рік:

- Підручник «Клінічна фармакологія» за загальною редакцією професора Белозьорова І. В. [Ніколенко Є. Я., Вовк К. В., Гайдукова О. О., Квітчатa Г. І., Коновалова О. О., Кратенко Г. С., Резніченко О. Г.].

- Підручник "Клінічна імунологія" для здобувачів вищої медичної освіти 5-го року навчання з дисципліни «Клінічна імунологія». Авторы: Попов М. М., Лядова Т.І., Чернуський В.Г. та ін.

- Підручник «Пухлини кісток». Авторы: М. І. Хвисьюк, О. Є. Вирва, І. В. Белозьоров, О. П. Шармазанова, О. М. Хвисьюк.

- Підручник «Рентгенендоваскулярна діагностика і лікування зовнішніх і внутрішніх кровотеч». Автори: Ю. В. Авдосьєв, І. В. Белозьоров.

- Навчальний посібник «Медична психологія. Частина 1.» для здобувачів вищої медичної освіти 3-го року навчання з дисципліни «Медична психологія». Автори: Міщенко Т. С., Савіна М. В., Штриголь Д. В.

- Навчальний посібник «Загальна психопатологія: практикум» для самостійної роботи здобувачів вищої медичної освіти 4-го року навчання з дисципліни «Психіатрія, наркологія». Автори: Штриголь Д. В., Вовк В. І.

2021 рік:

- Монографія

- Монографія від «Кафедра загальної та клінічної патології: від витоків до сучасності». Автори: І. В. Белозьоров, О. С. Проценко, М. І. Кириченко, Н. О. Ремньова.

- Навчальний посібник «Основи діагностики захворювань системи крові: ваші питання – наші відповіді» для здобувачів вищої медичної освіти 3-го року навчання з дисципліни «Пропедевтика внутрішньої медицини». Укладачі: Бринза М.С., Карнаух Е.В., Прохорова О.О., Богун Н.Ю., Махаринська О.С.

Одержано гриф Науково-методичної ради університету:

2017 рік:

- навчально-методичний посібник для іноземних студентів, що навчаються російською мовою, «Профессиональные интоксикации». Укладачі: Белозьоров І.В., Ніколенко Є.Я., Власенко О.О., Шевченко О.О., Григорєва Л.В.

- методичний посібник для іноземних студентів, що навчаються російською мовою «Генерализованная инфекция в абдоминальной хирургии». Автори: Е.Д. Хворостов, С.А. Морозов, Ю.Б. Захарченко, Г.Н. Герасимов.

- навчально-методичний посібник для іноземних студентів, що навчаються російською мовою «Неврология. Сборник тестов.». Автори: Пономарев В.И., Савицкая И.Б.

- навчально-методичний посібник для іноземних студентів, що навчаються російською мовою «Психиатрия и наркология. Сборник тестов.». Автори: Пономарев В.И., Суворова-Григорович А.А.

- навчально-методичний посібник «Загальна неврологія на клінічних прикладах». Автори: Пономарьов В.І., Савицька І.Б.

2018 рік:

- Навчально-методичний посібника для іноземних студентів 3го курсу що навчаються російською мовою "Вскармливание детей первого года жизни". Укладачі: Чернуський В.Г., Савво І.Д., Говаленкова О.Л., Летяго Г.В.

- Навчально-методичний посібник для студентів 3го курсу медичного факультету "Клінічне обстеження органів і систем у дітей. Укладачі: В. Г. Чернуський, С. Р. Толмачова, О. Л. Говаленкова, В. Л. Кашіна–Ярмак, Г. В. Летяго, І. Д. Савво

- Наочний посібник для іноземних студентів 5го курсу російськомовної форми навчання медичного факультету «Социальная медицина и организация здравоохранения: рабочая тетрадь. Модуль 2». Укладачі: Пономарева Л.И., Загороднева О.В.

2019 рік:

- Навчально-методичний посібник з дисципліни «Хірургія, дитяча хірургія» для здобувачів вищої освіти 5го курсу навчання «Surgery, Pediatric Surgery» («Хірургія, дитяча хірургія»). Укладачі: Белозьоров І. В., Кудревич О. М., Сафронов Д. В., Ханько Є.В., Гільов Б. В.

- Навчально-методичний посібник з дисципліни «Клінічна анатомія та оперативна хірургія» для здобувачів вищої освіти 2го курсу навчання «Clinical anatomy and operative surgery» Module: «Operative surgery and clinical anatomy of the head, neck, thorax, abdomen, lumbar, pelvis and spine regions with extremities» («Клінічна анатомія та оперативна хірургія»). Укладачі: Кудревич О.М., Євтушенко І.Я., Новіков Є.А. Рожкова Є.Ю., Косов Є.В.

- Навчально-методичний посібник «General Questions of the Organizational basis of Family Medicine» для здобувачів вищої медичної освіти з дисципліни «Загальна практика (сімейна медицина)». Укладачі: Сокруто О.В., Ніколенко О.Є.

- Навчальний посібник "Грип у вагітних і породіль. Клініка, лікування, акушерська тактика, профілактика". Автори: Малий В.П., Копча В.С., Швайченко А.О., Лядова Т.І., Асоян І.М.

- Навчальний посібник для здобувачів вищої медичної освіти 3 року навчання «Фізичний розвиток дитини та антропометрія. Оцінка фізичного розвитку дітей» Укладачі: Чернуський В.Г., Коренєв М.М., Говаленкова О.Л., Летяго Г.В., Толмачова С.Р.

- Навчальний посібник для здобувачів вищої медичної освіти 3 року навчання «Психомоторний розвиток дітей. Оцінка психомоторного розвитку дітей. Особливості нервової системи дітей.» Укладачі: Чернуський В.Г., Коренєв М.М., Говаленкова О.Л., Летяго Г.В., Толмачова С.Р.

2020 рік:

- Навчальний посібник «Історія медицини» для здобувачів вищої медичної освіти першого року навчання з дисципліни «Історія медицини». Укладачі: Белозьоров І. В., Міщенко Т. С., Проценко О. С., Кириченко М. І., Ремньова Н. О.

- Навчально-методичний посібник для студентів медичного факультету "Порушення ритму серця та провідності у дітей". Укладачі: Чернуський В.Г., Толмачова С.Р., Бессонова І.М., Говаленкова О.Л., Кашіна-Ярмак В.Л., Летяго Г.В.

- Навчальний посібник для здобувачів медичної вищої освіти 5 року англomовної форми навчання «Neonatology: manual for students in two parts. I

part». Укладачі: Шевченко Н.С., Головка Т.О., Бузницька О.В., Волошин К.В., Крутенко Н.В., Штрах К.В., Зімницька Т.В.

- Навчальний посібник для підготовки до ліцензійного іспиту «Крок-2» "Загальна лікарська підготовка" для здобувачів вищої освіти 6-го року навчання. Частина 1 «Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я. Медична статистика». Укладачі: Пономарьова Л. І., Загороднева О. В.

- Навчальний посібник для підготовки до ліцензійного іспиту «Крок-2» "Загальна лікарська підготовка" для здобувачів вищої освіти 6-го року навчання. Частина 2 «Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я. Громадське здоров'я». Укладачі: Л. І. Пономарьова, О. В. Загороднева.

- Навчальний посібник англійською мовою для здобувачів вищої медичної освіти 5-го року навчання «Neonatology: manual for students in two parts. II part». Укладачі: Шевченко Н. С., Головка Т. О., Бузницька О. В., Волошин К. В., Крутенко Н. В., Штрах К. В., Зімницька Т. В.

- Навчальний посібник «Соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я. Організація медичної допомоги населенню. Частина 3», з підготовки до ліцензійного іспиту «Крок-2» (Загальна лікарська підготовка) для здобувачів вищої медичної освіти 6 року навчання. Укладачі Пономарьова Л. І., Загороднева О. В., Сидоренко Т. П., Корженевський С. В.

- Навчальний посібник «Гігієнічна оцінка впливу кліматичних і погодних умов на здоров'я людини» для самостійної роботи здобувачів вищої медичної освіти 2-го року навчання з дисципліни «Гігієна та екологія». Укладачі: Корженевський С. В., Бобрусь І. П.

2021 рік:

- Тестові завдання КРОК 1: «Патомофологія. Частина 1». Укладачі: Проценко О.С., Ремньова Н. О., Айдарова В. С., Ткаченко Н. О.

- Тестові завдання КРОК 1: «Патомофологія. Частина 2». Укладачі: Проценко О.С., Ремньова Н. О., Айдарова В. С., Ткаченко Н. О.

- Навчально-методичний посібник «Збірник завдань для підготовки до екзамену з дисципліни «Педіатрія, дитячі інфекційні хвороби. Розділ 2. Хвороби системи крові та ендокринної системи у дітей»». Укладачі: Летяго Г. В., Косовцова Г. В., Чернуський В. Г., Говаленкова О. Л.

- Навчально-методичний посібник англійською мовою «Основи променевої терапії та радіаційної фізики» для здобувачів вищої освіти 3-го курсу медичного факультету з дисципліни «Радіологія». Укладачі: Свиначенко А. В., Свиначенко А. А., Сімбір'ова А. С.

- Навчальний посібник англійською мовою «Fundamental of pediatric pulmonology» («Основи педіатричної пульмонології») для самостійної підготовки до практичних занять здобувачів вищої медичної освіти 4го та 6го років навчання з дисциплін «Педіатрія», «Педіатрія з дитячими інфекційними

хворобами». Автори: Шевченко Н. С., Зімницька Т. В., Панько Н. О., Раковська Л. О., Ржевська О. О., Бутенко А. І., Хаджинова Ю. В., Кадук Д. Є., Кір'янчук Н. В., Олійник О. Є.

- Навчально-методичний посібник «General pathomorphology: guidance for students [for the 3rd year medical students]». Укладачі: Проценко О.С., Ремньова Н.О.

- Навчально-методичний посібник «Загальна патоморфологія: методичні вказівки до практичних занять [для студентів III курсу медичного факультету]». Укладачі: Проценко О.С., Ремньова Н.О., Ткаченко Н.О., Омельченко В.Ф.

- Навчально-методичний посібник «General pathophysiology: guidance for students [for the 3rd year medical students]». Укладачі: Проценко О.С., Ремньова Н.О.

- Навчально-методичний посібник «Загальна патофізіологія: методичні вказівки до практичних занять [для студентів III курсу медичного факультету]». Укладачі: Проценко О.С., Ремньова Н.О., Манченко Г.О., Кисельова Г.Г., Козлова Т.В.

- Навчально-методичний посібник «Судова медицина: методичні вказівки до практичних занять [для студентів IV курсу медичного факультету]». Укладачі: Проценко О.С., Ремньова Н.О., Кісь А.В., Лінник А.С., Проценко О.О., Зінченко М.О.

Виставки-конкурси навчальної та наукової літератури:

2016 рік:

- Навчальний підручник «Ангіографія і рентгенендоваскулярна хірургія торакоабдомінальних кровотеч». Автори: Авдосьєв Ю.В., Бойко В.В., Белозьоров І.В., Кудревич О.М., Андреев Г.І.

- Англomовний посібник «Лекції з внутрішньої медицини: гематологія. Електронне видання / Яблuchанський М.І., Богун Л.В., Мартим'янова Л.О., Бичкова О.Ю., Лисенко Н.В., Макієнко Н.В. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 359 с.

2017 рік:

- Навчальний посібник «Загальна неврологія (у малюнках і таблицях) англійською мовою. V. Ponomaryov, E. Dubenko, D. Lebedynets, V. Lebedynets, P. Lebedynets «General neurology (in figures and tables)» під загальною редакцією проф. Дубенко Є.Г.

2019 рік:

- Підручник "Основы общей иммунологии". Авторы: Попов Н.Н., Чернуский В.Г., Лядова Т.И., Волянский А.Ю., Волобуева О.В., Сорокина О.Г.

2020 рік:

- Монографія «Медицинский факультет Каразинского университета 1805 - 1920 годов». Авторы: И. В. Белозеров, С. И. Посохов, Е. С. Проценко, М. И. Кириченко.

- Навчально-методичний посібник «Пухлини кісток». Автори М. І. Хвисюк, О. Є. Вирва, І. В. Белозьоров, О. П. Шармазанова, О. М. Хвисюк.

Електронні матеріали дистанційних курсів, визнання їх в якості навчально-методичної праці та розміщення у банку Веб-ресурсів Центру електронного навчання Університету:

2017-2018 рік:

- Дистанційний курс «Пропедевтика педіатрії». Розробник: Говаленкова О.Л.

- Дистанційний курс «Неонатологія». Розробник: Летяго Г.В.

- Дистанційний курс «Педіатрія» англійською мовою. Розробники: Раковська Л.О., Зімницька Т.В.

2018-2019 рік:

- Дистанційний курс «Спеціальна гістологія» («Частная гистология», російською мовою). Автори: Проценко О.С., Падалко В.І., Шаповал О.В.

2019-2020 рік:

- Дистанційний курс «Загальна гістологія» для здобувачів вищої освіти спеціальності 222 «Медицина» 1 - 3 років навчання до одержання сертифікації та визнання його як навчально-методичної праці. Автори: О.С., Шаповал О.В.

- Дистанційний курс з дисципліни «Анатомія людини» за розділом «Splanchnology» (Спланхнологія) англійською мовою для самостійної роботи студенті. Автори: Шерстюк С.О. Прохорчук Р.М.

- Дистанційний курс «Сестринська практика. Розділ 3. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення» до сертифікації та визнання його як навчально-методичної праці. Автори: Летяго Г.В., Чернуський В. Г., Говаленкова О. Л.

- Дистанційний курс «Pharmacology VI semester» для здобувачів вищої освіти 3-го року навчання з дисципліни «Фармакологія» (англійська мова навчання). Автори: Гайдукова О. О., Ніколенко Є. Я., Кратенко Г. С., Салун О. О., Павлова О. Л.

- Дистанційний курс «Фармакологія VI семестр» для здобувачів вищої освіти 3-го року навчання з дисципліни «Фармакологія» (українська мова навчання). Автори: Александрова Н. К., Квітчата Г. І., Ніколенко Є. Я.

2020-2021 рік

- Дистанційний курс англійською мовою «Основи цитології» («Basics of Cytology»). Автори: Проценко О.С., Колот Н.В., Падалка В.І., Борозенець В.В., Комаромі Н.А.

- Дистанційний курс англійською мовою «Медична інформатика» («Medical informatics») для здобувачів вищої освіти спеціальності 222 «Medicine» до сертифікації та визнання його як навчально-методичної праці. Автори: Даниленко Г.М., Романова Н.Г., Воробйов С.М.

- Дистанційний курс «Pharmacology VI semester» для здобувачів вищої освіти 3-го року навчання з дисципліни «Фармакологія» (англійська мова навчання). Автори: Гайдукова О. О., Ніколенко Є. Я., Кратенко Г.С., Салун О., Павлова О. Л.;

- Дистанційний курс «Фармакологія VI семестр» для здобувачів вищої освіти 3-го року навчання з дисципліни «Фармакологія» (українська мова навчання). Автори: Александрова Н. К., Квітчата Г. І., Ніколенко Є. Я.;

- Дистанційний курс «Сестринська практика. Розділ 3. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення» (українська мова навчання). Автори: Летяго Г. В., Чернуський В. Г., Говаленкова О. Л.

- Дистанційний курс англійською мовою «Neonatology» («Неонатологія»). Автор: доцент Волошин К.В.

- Дистанційний курс англійською мовою «Differential diagnosis of the most common cardiac diseases in children» («Диференціальна діагностика захворювань серцево-судинної системи у дітей»). Автор: Головка Т. О.

- Дистанційний курс англійською мовою «Care for children» («Догляд за дітьми»). Автор: Шлеєнкова Г.О.

- Дистанційний курс «Медична психологія». Автори: Савіна М.В., Лісна Н.М., Потапенко М.Т.

- Дистанційний курс англійською мовою «Medical psychology» («Медична психологія»). Автори: Савіна М.В., Лісна Н.М., Потапенко М.Т.

За останні 5 років звання професора отримали 4 особи, доцента – 35 осіб:
(дати розгляду на науково-методичній комісії факультету)

18 жовтня 2017 року

1. Козлов Олександр Петрович - по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології.

2. Маланчук Світлана Геннадіївна - по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології.

3. Огнівенко Олена Володимирівна - по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології.

16 травня 2018 року

4. Бринза Марина Сергіївна - по кафедрі внутрішньої медицини.

21 листопада 2018 року

5. Шерстюк Сергій Олексійович - професор по кафедрі анатомії людини.

6. Волошин Костянтин Вікторович - по кафедрі педіатрії №2.

20 березня 2019 року

7. Новіков Євген Анатолійович - по кафедрі хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії.

8. Шевчук Марина Іванівна - по кафедрі внутрішньої медицини.

9. Шуба Дмитро Григорович - по кафедрі хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії.

11 вересня 2019 року

10. Головка Тетяна Олексіївна - по кафедрі педіатрії №2.

11. Кварацхелія Тамара Мерабівна - по кафедрі педіатрії №2.

12. Зубова Євгенія Олегівна - по кафедрі анатомії людини.

13. Наконечна Світлана Анатоліївна - по кафедрі анатомії людини.

16 жовтня 2019 року

14. Козуб Тетяна Олександрівна - по кафедрі анатомії людини.

15. Ржевська Ольга Олександрівна - по кафедрі педіатрії №2.

16. Сафронов Данил Вікторович - по кафедрі хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії.

12 лютого 2020 року

17. Євдокимова Тетяна Валеріївна - по кафедрі педіатрії №2.

18. Махаринська Олена Сергіївна - по кафедрі пропедевтики внутрішньої медицини і фізичної реабілітації.

19. Раковська Людмила Олександрівна - по кафедрі педіатрії №2.

20. Кудревич Олександр Миколайович - по кафедрі хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії.

04 березня 2020 року

21. Резніченко Олександр Георгійович - по кафедрі загальної практики - сімейної медицини.

22. Гріднєва Світлан Вікторівна - по кафедрі загальної практики – сімейної медицини.

07 жовтня 2020 року

23. Вішневська Ірина Русланівна - по кафедрі загальної та клінічної патології.

24. Душик Людмила Миколаївна - по кафедрі хірургічних хвороб.

25. Колот Наталія Володимирівна - по кафедрі загальної та клінічної патології.

26. Черкова Наталія Вікторівна - по кафедрі хірургічних хвороб.

2 грудня 2020 року

27. Лядова Тетяна Іванівна - професор по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології.

28. Боброва Оксана Вячеславівна - по кафедрі гігієни та соціальної медицини.

29. Шоп Ірина Вячеславівна - по кафедрі внутрішньої медицини.

30. Панько Наталія Олександрівна - по кафедрі педіатрії №2.
31. Цюра Оксана Миколаївна - по кафедрі педіатрії №2.
32. Константиновська Ольга Сергіївна - по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології.
3 березня 2021 року
33. Лахно Ігор Вікторович - професор по кафедрі акушерства і гінекології.
34. Смельянов Дмитро Вікторович - по кафедрі хірургічних хвороб, оперативної хірургії та топографічної анатомії.
35. Храмова Тетяна Олександрівна - по кафедрі анатомії людини.
7 квітня 2021 року
36. Бутенко Антоніна Ігорівна - по кафедрі педіатрії №2.
37. Сорокіна Ольга Георгіївна - по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології.
38. Оленич Віра Бейбалаївна - по кафедрі загальної та клінічної імунології та алергології.
2 червня 2021 року
39. Тихонова Тетяна Михайлівна - професор по кафедрі внутрішньої медицини.

Науково-дослідна робота

На факультеті науково – дослідна робота у 2016 – 2021 н.р. реалізовувалась за наступними напрямками:

1. Терапевтичний супровід пацієнтів з імплантованими електрокардіостимуляторами та кардіоресинхронізуючими пристроями.

Державний реєстраційний номер: 0115U005080

01.2015-12.2017

Керівник: Яблучанський М. І.

2. Розробити медико-соціальні заходи з профілактики виробничо обумовлених захворювань та професійної непридатності учнівської молоді.

Державний реєстраційний номер: 0115U005738

01.2016-12.2018

Керівник: Даніленко Г. М., Коренєв М. М.

3. Розробити критерії діагностики та методи профілактики загальних і місцевих гнійно-септичних ускладнень опікової хвороби.

Державний реєстраційний номер: 0116U000958

10.2016-12.2018

Керівник: Проценко О. С.

4. Генетичні передумови розвитку та корекції спадкової патології на різних етапах онтогенезу людини та тварин.

Державний реєстраційний номер: 0116U005341

06.2016-05.2019

Керівник: Федота О. М.

5. Вивчення питань психодіагностики, етіопатогенезу, клінічних особливостей, перебігу, профілактики та лікування коморбідних психічних та поведінкових розладів.

Державний реєстраційний номер: 0117U004825

01.2017-12.2021

Керівник: Пономарьов В. І.

6. Фармакологічні та інтервенційні підходи до терапії пацієнтів з порушеннями серцевого ритму та артеріальною гіпертензією.

Державний реєстраційний номер: 0116U000973

12.2016-12.2019

Керівник: Яблучанський М. І.

7. Роль імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-

8. Дослідження прогностичних чинників клінічного перебігу та аналіз лікування пацієнтів після радіочастотної абляції фібриляції, тріпотіння передсердь та їх комбінації

Державний реєстраційний номер: 0120U101507

04.2020-12.2023

Керівник: Бринза М.С.

9. Клініко-патогенетичні маркери виникнення та прогресування окремих форм ожиріння у складі коморбідної патології, обґрунтування підходів щодо удосконалення профілактично-лікувальних заходів

Державний реєстраційний номер: 0119U102299

01.2020-12.2022

Керівник: Тихонова Т.М.

10. Роль імунних, аутоімунних та метаболічних розладів у патогенезі інфекційного процесу, що викликаний бактеріями, вірусами, вірусно-бактеріальними асоціаціями при гострому, затяжному та хронічному перебігу хвороби та оптимізація засобів лікування.

Державний реєстраційний номер: 0117U004874

03.2017-03.2022

Керівник: Попов М.М.

11. Ремодельовання еластично-тканинних структур при ранній діагностиці уражень серця при недиференційованій дисплазії сполучної тканини у молодих осіб з дисметаболічними зрушеннями

Державний реєстраційний номер: 0116U002834

03.2016-12.2020

Керівник: Ніколенко Є.Я.

12. Діагностика та прогнозування перебігу травматичної хвороби у хворих з політравмою та гострим абдомінальним синдромом.
Державний реєстраційний номер: 0117U004824
12.2016-12.2021
Керівник: Кудрєвич О.М.
13. Вікові особливості механізмів формування фіброзу печінки.
Державний реєстраційний номер: 0117U004826
02.2017-12.2021
Керівник: Божков А.І., Проценко О.С.
14. Патологічна анатомія непухлинних змін вилочкової залози у пацієнтів з генералізованою міастенією.
Державний реєстраційний номер: 0117U004839
02.2017-02.2022
Керівник: Проценко О.С.
15. Дослідити стан системи мікроциркуляції при артеріальній гіпертензії у дітей на тлі диспластичної кардіопатії
Державний реєстраційний номер: 0120U100583
01.2020-12.2022
Керівник: Чернуський В.Г.
16. Генетичні передумови розвитку та корекції спадкової патології на різних етапах онтогенезу людини та тварин.
Державний реєстраційний номер: 0116U005341
06.2016-15.2019
Керівник: Федота О. М.
17. Визначення особливостей соматотипу дітей шкільного віку в умовах крупного індустріального міста.
Державний реєстраційний номер: 0120U102732
04.2020-03.2023
Керівник: Сотнікова-Мелешкіна Ж.В.
18. Гігієнічне обґрунтування оптимальних моделей стратегій адаптації до навчальної діяльності ліворуких учнів початкової школи
Державний реєстраційний номер: 0120U102732
02.2019-12.2021
Керівник: Мартиненко О.В.
19. Виявлення впливу патології матері на розвиток організму плода та новонародженого.
Державний реєстраційний номер: 0117U004838
01.2017-12.2020
Керівник: Шерстюк С.О.
20. Клінічні прояви та еволюція серцево-судинних порушень у дітей з хронічною патологією шлунково-кишкового тракту

Державний реєстраційний номер: 0120U102002

07.2019-06.2022

Керівник: Шевченко Н.С.

21. Вивчення ролі імунологічних, метаболічних та генетичних факторів етіопатогенезу хронічних дерматозів та удосконалення методів терапевтичної корекції.

Державний реєстраційний номер: 0120U105513

09.2020-12.2025

Керівник: Лядова Т.І.

22. Вивчити особливості когнітивних функцій у осіб із різними формами неврологічних та психічних захворювань для удосконалення діагностичних та лікувальних заходів

Державний реєстраційний номер: 0120U105473

11.2020-12.2023

Керівник: Міщенко Т.С.

23. Удосконалення діагностики та індивідуалізація лікування у онкологічних хворих.

Державний реєстраційний номер: 0120U105762

01.2021-12.2023

Керівник: Красносельський М.В.

Згідно стратегії розвитку Каразінського університету, а саме, провадженню «Ефективної аспірантури та докторантури» у 2016- 2021 рр. на медичному факультеті здійснюється підготовка здобувачів третього освітньо-наукового рівня (PhD) вищої освіти за освітньо-науковою програмою 222 «Медицина». За даною ОНП навчалося 38 здобувачів, при цьому за заочною формою – 17, поза аспірантурою – 21. На базі факультету було створено спеціалізовану вчену раду для разового захисту й проведено перший захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина.

У 2019 році після 100-річної перерви на медичному факультеті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна розпочала роботу спеціалізована вчена рада Д 64.051.33 з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за спеціальностями «14.01.03 - Хірургія», «14.01.02 - Внутрішня медицина», «14.03.08 - Імунологія та алергологія» (Наказ Міністерства освіти і науки України № 1428 від 15.11.2019 року).

Протягом звітнього періоду у раді захищено 8 кандидатських дисертацій. Заплановано захист 3 докторських та 2 кандидатських дисертацій.

В 2017 році засновано електронне видання «Актуальні проблеми сучасної медицини». В період 2017-2020 рр проведено значну роботу щодо просування

видання та включено його до переліку наукових фахових видань України (спеціальність – 222 МЕДИЦИНА, 224 – Технології медичної діагностики та лікування, 228 – ПЕДІАТРІЯ, 229 – ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я) з присвоєнням категорії «Б» (згідно Наказу МОН № 1471 від 26.11.2020). Видання покликане стати ефективним центром наукової інтеграції, в якому публікуються фундаментальні дослідження в області нових медичних технологій і науково-практичної медицини, пропагуються і поширюються передові вітчизняні та зарубіжні наукові медичні знання.
<https://periodicals.karazin.ua/apmm>

Крім цього на факультеті також видається 2 наукових фахових журнали, які за звітній період пройшли переатестацію й були включені до категорії Б.

- Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Медицина» включено до переліку наукових фахових видань України (спеціальність – 222 МЕДИЦИНА) з присвоєнням категорії «Б» (згідно Наказу МОН № 886 від 02.07.2020). Містить статті, присвячені актуальним питанням сучасної експериментальної та клінічної медицини за рубриками: організація охорони здоров'я, фундаментальні дослідження, клінічні дослідження, огляди, клінічна практика, лекції, медичне право, екологія та здоров'я, філософія медицини. <https://periodicals.karazin.ua/medicine>

- Міжнародний науково-практичний журнал – «Психіатрія, неврологія та медична психологія». Журнал внесено до переліку наукових фахових видань України: у галузі медичних наук категорія Б (Наказ МОН України №409 від 17.03.2020) зі спеціальностей 222 Медицина «Неврологія», «Психіатрія, наркологія», 225 Медична психологія; у галузі психологічних наук (Наказ МОН України №627 від 14.05.2020) зі спеціальності 053 Психологія «Медична психологія». У журналі публікуються проблемні статті, результати оригінальних та експериментальних досліджень, статті оглядового, дискусійного та історичного характеру, короткі повідомлення, лекції, рецензії, випадки з практики, матеріали інформаційного характеру, роботи з питань викладання нейронаук, організації та управління психоневрологічної службою та інші матеріали, присвячені актуальним проблемам клінічної і судової психіатрії, наркології, неврології, медичної психології, а також психотерапії, фармакотерапії тощо. <https://periodicals.karazin.ua/pnmp>

Просування вищезазначених періодичних наукових видань до міжнародних науко-метричних та реферативних баз, зокрема Scopus та WoS є пріоритетним напрямком їх розвитку. На цей час існує стійка тенденція щодо збільшення кількості публікацій, які подаються до редколегій журналів. Журнали демонструють високий рівень популярності серед науковців.

Результати публікаційної активності науково-педагогічних працівників медичного факультету в період 2016-2021 рр. продемонстрували зростання кількості опублікованих наукових праць порівняно з попередніми роками.

Відмічається приріст публікаційної активності як у наукових фахових виданнях України, так і в виданнях, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science та інших, а це найчастіше закордонні видання.

Згідно стратегії розвитку Каразінського університету у рамках провадження «Міжнародної грантової програми» факультет щорічно приймає участь у міжнародних грантах.

У рамках «Міжнародне партнерство» проводяться науково-практичні конференції, в тому числі з міжнародною участю.

Наукові та інноваційні досягнення

	Показник	2016- 17 н.р.	2017- 18 н.р.	2018- 19 н.р.	2019- 20 н.р.	2020- 21 н.р.
1	Результати публікаційної активності					
	кількість статей, в т.ч.:	145	215	287	443	287
	- у наукових фахових виданнях України					160
	- у міжнародних виданнях	13	23	71	116	127
	- у виданнях, що входять до НБД Scopus, WoS	14	11	44	77	106
	- кількість статей у Віснику	18	22	20	24	31
	кількість тез, в т.ч.:	150	315	386	425	356
	- вітчизняних	131	248			270
	- міжнародних	19	67	153	163	86
	кількість збірників наукових праць	-	5		43	79
	кількість навчальних посібників	9	12	38	27	21
	кількість підручників	3	11	8	9	2
	кількість монографій – одноосібні та колективні (у т.ч. за кордоном)	-	7	7	8(4)	17 (6)
	кількість отриманих авторських свідоцтв, патентів	12	12	25	37	32
2	Кількість проведених наукових і науково-практичних конференцій		9	23	14	44
3	Кількість проведених міжнародних науково-практичних конференцій	1	3	10	6	9
4	Участь у виставках	18	26	38	47	53
5	Кількість міжнародних грантів	5	3	7	10	23
6	Кількість призових місць на	-	-	1	2	1

	конкурсах студентських наукових робіт					
7	Кількість наукових гуртків	5	7	8	10	10
8	Наукові фахові видання					3
9	Кількість спеціалізованих вчених рад	-	-	-	1	1
	кількість захищених дисертацій в раді, в т.ч.					
	- кандидатських	-	-	-	-	8
	- докторських	-	-	-	-	-
10	Кількість створених спеціалізованих вчених рад для разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина	-	-	-	-	1
11	Захищено дисертацій співробітниками факультету	3	8	10	7	11
	кількість захищених дисертацій, в т.ч.					
	- кандидатських	3	6	8	5	8
	- PhD					1
	- докторських		2	2	2	2

Потребує уваги робота наукових гуртків. У 2018 році було започатковано традицію щорічного відбору та участі у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт. В різні роки призерами конкурсу стали: Кодіров Олімджон Оділович, студент 6 курсу - II місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за спеціальністю «Медицина». Тема роботи «Популяційно-генетичні аспекти різних форм гемофілії», науковий керівник д.біол.н., проф. Федота О.М. (2018/19 н. р.);

Савельєва Лілія, студентка 6 курсу - III місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за спеціальністю «Профілактична медицина» (англійською мовою). Тема роботи «Вивчення особливостей здоров'язберігаючої поведінки студентської молоді за умовами професійної спрямованості, поінформованості стосовно здорового способу життя та заходів щодо його реалізації», науковий керівник к.м.н., доц. Летяго Г.В.) (2019/20 н. р.);

Аугву Чарлз Чібузор, студент 5 курсу . I місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за спеціальністю «Профілактична медицина» (англійською мовою). Тема роботи: Lifestyle features of foreign

medical students, during the period of study at a higher medical institution. (Науковий керівник: асистент Голубніча Г.І.) (2019/20 н. р.);

Волобуєв Даніїл Олексійович, студент 4-го курсу медичного факультету став переможцем та здобув диплом III-го ступеня у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Медицина». Тема роботи «Мутації генів мікобактерій туберкульозу та резистентність до лікарських засобів» (науковий керівник – к. мед. н., доц. О. С. Константиновська) (2020/21 н. р.).

Надзвичайно важливим на медичному факультеті є продовження роботи над дотриманням академічної доброчесності відповідно до законодавства і пропагування її серед здобувачів вищої освіти. Щорічно ведеться роз'яснювальна робота щодо академічної доброчесності і пропагується здійснювати власну освітню, наукову, творчу діяльність, дотримуючись місії, візії, цінностей, корпоративної культури Університету, найвищих моральних і правових норм академічної доброчесної поведінки, керуючись законодавством України, етичними вимогами до професійної та наукової діяльності.

Спеціалізована вчена рада

Після 100-річної перерви на медичному факультеті Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна у 2019 році [Наказом Міністерства освіти і науки України № 1428](#) від 15.11.2019 року створено спеціалізовану вчену раду Д 64.051.33 Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна з правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) наук за спеціальностями 14.01.03 – хірургія, 14.01.02 – внутрішні хвороби та 14.03.08 – імунологія та алергологія (медичні науки).

За час роботи спеціалізованої ради було захищено 6 кандидатських дисертацій з профілю «Імунологія та алергологія»; 2 кандидатських дисертації зі спеціальності «Внутрішня медицина»; 1 докторська дисертація зі спеціальності «Імунологія та алергологія»; запланований захист ще 2 кандидатських та 2-ох докторських дисертацій.

У вересні 2020 року успішно пройшов публічний захист кандидатських дисертацій Нікольської Катерини на тему: «Стимуляція регенерації імунної системи опромінених мишей трансплантацією гемопоетичних стовбурових клітин і прогеніторів, преінкубованих з мультипотентними стромальними клітинами тимуса» (м. Київ) та Куртової Маріанни на тему: «Оптимізація алгоритму серологічної діагностики алергійних захворювань у пацієнтів з полісенсibiliзацією» (м. Одеса). Також успішно пройшли фахові семінари 6-ти здобувачів та в найближчий час заплановано захист ще однієї кандидатської дисертації в спеціальності «Внутрішня медицина».

Центральна наукова бібліотека
Забезпечення навчального та наукових процесів Харківського
національного університету імені В.Н. Каразіна (у т. ч. медичного
факультету)

Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна заснована одночасно з університетом у 1804 році.

Фонд бібліотеки складає 3 442 428 прим., у т. ч. наукової літератури – 1 905 646; навчальної – 1 160 885; художньої – 375 897; біля 800 000 видань зарубіжної літератури.

Фонд книжкових пам'яток (85 тисяч видань) віднесено до наукового об'єкту, що становить національне надбання (Розпорядження Кабінету міністрів України № 650-р від 28 серпня 2013 р. «Про віднесення наукових об'єктів до таких, що становлять національне надбання»).

Бібліотечний фонд формується згідно з навчальними планами, програмами та тематикою наукових досліджень шляхом придбання наукової, навчальної, довідкової, художньої літератури, періодичних, видань на електронних носіях, електронних баз даних, створених як в Україні, так і за кордоном. Щорічно за заявками факультетів фонд оновлюється навчальними посібниками, науковою та художньою літературою. Проводиться передплата на періодичні видання та сучасні інформаційні бази даних.

За останні п'ять років як один з найважливіших пріоритетних напрямків **було визначено комплектування медичного факультету**. Завдяки цьому саме останніми роками фонд ЦНБ поповнився виданнями медичного профілю (підручниками, навчальними посібниками, електронними виданнями) провідних українських і світових видавництв, таких яких Elsevier, Academic Press, Pearson education. Створена потужна колекція нової медичної літератури, для якої входить 19 907 прим. (вартість за п'ять років складає **10 499325 грн.**). Серед придбаних видань - **14597** примірників англійською мовою і **1360** книжок мають вихід до онлайн примірника оригінальної друкованої книжки. Періодичні фахові видання переплачуються на постійній основі.

З метою розширення доступу читачів ЦНБ до новітніх освітніх технологій передплачується доступ до Ліцензійних електронних доступів до освітнього програмного **забезпечення баз тестів USMLE (United States Medical Licensing Examination)**. Університет у 2020 році витратив на цей договір 298 000 грн. і передплатив 26 доступів, які встановили на комп'ютерах у бібліотеці і кафедрах медичного факультету. Ця платформа **USMLE являє собою навчальну програму для підготовки до цифрових екзаменів, які здають студенти-медики, ідентична КРОК-1 і КРОК-2**. Програма імітує екзаменаційну сесію з аналітичною обробкою результатів після повного завершення кожної із них. Кількість проведених студентами повних екзаменаційних сесій (симуляцій) у

2020 році складає 617 (із них 476 у бібліотеці), а загальна кількість апробацій становить 20 919 (13 662 у бібліотеці). Доступ у 2021 році до 22 точок роботи з базою USMLE забезпечено Договором на суму 249 942 грн.

Для читачів працюють 5 абонементів, у т.ч., служба міжбібліотечного абонементу, 15 спеціалізованих залів (823 посадкових місця), у т.ч. спеціалізовані зали: читальний зал для **студентів природничих факультетів, у т.ч. для студентів медичного факультету** (55 місць); читальний зал для викладачів і науковців (44 місця); читальний зал для студентів гуманітарних факультетів; читальний зал №10 рідкісних та цінних видань і періодичних видань XIX ст.; читальний зал довідкової літератури; читальний зал літератури з історії Університету та інш.

У бібліотеці **працює Центр Інтернет-технологій** (20 місць). Усі користувачі ЦНБ мають можливість безкоштовно працювати в мережі Інтернет щодня та користуватися електронними послугами Центру.

За сприяння Посольства США в Україні активно діє інформаційно-ресурсний Центр **«Вікно в Америку»** («Американські студії»), де представлені матеріали про історію, культуру США, електронні ресурси, сучасна техніка, у тому числі для осіб з вадами зору. У 2021р. за сприяння Посольства США в Україні відкрито зал зі створення нового технологічного бібліотечного простору – Idea Space. За підтримки Посольства Болгарії в Україні працює Кирило-Мефодіївський центр з кабінетом для вивчення іноземних мов та залом іноземної літератури. За підтримки фонду Анастасіуса Левентиса (Кіпр) працює Еллада-центр: література про Грецію та Кіпр. У читальному залі науково-бібліографічного відділу до послуг користувачів представлено фонд енциклопедій, словників, покажчиків, довідників. Усі читальні зали та навчальні абонементи працюють у режимі відкритого доступу, що дозволяє залучити читачів до самостійної роботи з фондом. Усі бібліотечні процеси автоматизовані.

У рамках сприяння академічній доброчесності, працівники ЦНБ проводять низку заходів для студентів та науковців, серед яких заняття з пошуку та використання ресурсів бібліотеки та мережових ресурсів, роботи з базами даних, укладання бібліографічних описів та бібліографічних списків до наукових робіт, цитувань та бібліографічних посилань.

Розвивається Електронна бібліотека, до складу якої входять: Електронний каталог з посиланнями до повнотекстових документів; електронний архів (репозитарій) публікацій учених університету – eKhNUIR; електронний архів eScriptorium з повнотекстовими ресурсами рідкісних і цінних видань; Електронний архів оцифрованих періодичних видань ЦНБ Karazin.Back2News; світові БД у on-line доступі.

ЦНБ має власний WEB-сайт та свої сторінки у Facebook, Twitter, Instagram та Telegram. На території ЦНБ працює зона Wi-Fi.

Електронний каталог

(<http://library.univer.kharkov.ua/OpacUnicode/index.php?lang=ua>)

з електронним замовленням документів та електронним формуляром, функціонує з цілодобовим доступом через Інтернет.

Він налічує понад 1 058 143 назви документів, понад 1 564 655 примірників.

У електронному архіві (репозитарії) університету – **eKhNUIR**, який супроводжує ЦНБ, представлено: понад 14 873 повнотекстових документів.

Для читачів функціонує електронний архів рідкісних видань і рукописів для науки та освіти – «**eScriptorium**» <http://escriptorium.univer.kharkov.ua/>), який постійно поповнюється.

В Електронному архіві оцифрованих періодичних видань ЦНБ **Karazin.Back2News** <http://karazin.back2news.org/> який було започатковано у 2018 році Центральною науковою бібліотекою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна разом з Фондом культури та інновацій FUTURA (м. Київ), компанією ТОВ «Цифрова країна» (м. Київ) та за підтримки Українського культурного фонду представлено 8 377 документів (повнотекстові розпізнані тексти газет, що зберігаються у фонді бібліотеки). Ці газети користуються величезним попитом серед науковців і дослідників.

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна входить до переліку вищих навчальних закладів і наукових установ, що знаходяться у сфері управління Міністерства освіти і науки України, яким надається доступ до БД **Scopus, Web of Science**. За рекомендацією експертної Комісії МОН України університет отримав також доступ до онлайн-платформи **SciVal** для моніторингу та аналізу міжнародних наукових досліджень, доступом до повнотекстових ресурсів (електронних книг) бази даних **ScienceDirect** від видавництва **Elsevier**.

Доступ до світових інформаційних повнотекстових баз даних здійснюється з усіх комп'ютерів, підключених до Інтернет через мережу університету. Фахівці бібліотеки надають консультації науковцям щодо роботи з провідними наукометричними та повнотекстовими базами даних.

Протягом 2019-2021 років науковці університету мають можливість користуватися базою видань видавництва **Oxford University Press** – одним з найповажніших зібрань академічних журналів з різних галузей знань.

Завдяки підтримці Посольства США в Україні у Центрі «Вікно в Америку» користувачі мають доступ до віртуальної бази даних бібліотеки Міжнародної інформаційної служби Держдепартаменту США, «**eLibrary USA**» у т. ч., до таких відомих американських БД як **JSTOR, Academic OneFile, ProQuest Dissertations & Theses Database** та ін.

Бази даних, доступ до яких надається ЦНБ у режимі он-лайн протягом 2020 та 2021 років

№ з/п	Назва	Зміст
Бази даних, доступ до яких наданий за підтримки МОН		
1	Web of Science	БД від Clarivate - найвідоміша наукометрична бібліографічна база даних наукових статей з престижних періодичних видань, книг та матеріалів наукових конференцій із зазначенням реальної цитованості цих матеріалів.
2	SCOPUS	Найбільша в світі наукометрична бібліографічна та реферативна база даних та інструмент для відстеження цитованості статей, опублікованих у наукових виданнях.
3.	SciVal	Онлайн-платформа для моніторингу та аналізу міжнародних наукових досліджень, забезпечує подання та оцінку результатів досліджень по всіх галузях науки, дозволяє організаціям та їхнім керівникам оптимізувати стратегічне вкладення коштів, а також ефективно визначати подальші напрями дослідницької роботи.
4.	ScienceDirect (з січня 2021 р.)	Одна з найбільших онлайн-колекцій опублікованих наукових досліджень, яка містить понад 16 млн. статей із 3,5 тис. журналів та 39 тис. книг
5.	Журнали SpringerNature	Мультидисциплінарна колекція з наукових журналів та е-книг міжнародного видавництва
Бази даних, отримані за сприяння спонсора		
	Журнали Oxford University Press	Понад 300 журналів мають високий рейтинг у світовій науці та охоплюють природничі науки, математику, гуманітарні та соціальні науки, економіку та фінанси, юриспруденцію, особливо цінні в колекції видання з біології та медицини.
Бази даних, придбані за кошти університету		
1	Institute of Physics Publishing (до 1.06.2020)	Наукові періодичні видання бази даних IOPScience - архів понад 70 назв видань, 700000 статей з різних розділів фізики.
2	EBSCO	Мультидисциплінарна англійська повнотекстова база, яка містить понад 10000 назв періодичних видань з усього світу.

№ з/п	Назва	Зміст
3.	CUL Online	Бібліотека навчальної літератури – понад 1000 україномовних навчальних посібників та підручників, рекомендованих МОН України, з економічних, гуманітарних і природничих наук.
4	USMLE	Програма - інструмент оцінки знань студентів вищих медичних навчальних закладів для підготовки до державних іспитів КРОК.
Бази даних, що надавали частковий доступ		
2	Cambridge University Press	прикладні науки, бізнес менеджмент, геонауки, гуманітарні науки, медицина, фізичні науки, математика, соціальні науки.
3	Royal Society Publishing	Журнали та архіви Лондонського Королівського Товариства з біології, еволюції, екології, фізики, нанотехнологій, хімії, медицини, математики, інженерії та ін.
4	Журнали Королівського хімічного товариства (Royal Society of Chemistry)	Журнали одного з найвідоміших видавців літератури з хімії.
5.	SAGE	Журнали відкритого доступу міжнародного видавництва, доступ до повних текстів статей у всьому світі, одразу після публікації за ліцензією Creative Commons
Віртуальні бази даних бібліотеки Міжнародної інформаційної служби Держдепартаменту США «eLibrary USA» - 9 баз (у Центрі «Вікно в Америку»)		
1	PressReader	Понад 400 американських та міжнародних газет і журналів.
2	Academic OneFile	Доступ до повнотекстових статей з майже 8 000 наукових журналів.
3	Flipster	17 цифрових журналів про поточні події, культуру США та зовнішню політику.
4	Gale Academic OneFile	Доступ до повнотекстових статей з майже 8 000 наукових журналів.
5	JSTOR	Повнотекстові статті з соціальних наук, економіки та історії з 850 академічних журналів.
6	ProQuest Dissertations & Theses Global	База даних вміщує понад 1,5 млн. дисертацій та рефератів з понад 700 університетів.
7	Gale in Context: Opposing Viewpoints	Думки експертів щодо суперечливих та дискусійних тем, статті з цих тем у тисячах газет та журналів.

№ з/п	Назва	Зміст
8	BookFlix	Поєднує класичні художні книжки з відеороликами від Weston Woods із науково-популярними електронними книгами від Scholastic. База корисна для викладачів англійської мови та школярів
9	Капору	Стрім з підбірки понад 100 документальних фільмів, які досліджують найцікавіші сучасні теми у Сполучених Штатах.

У бібліотеці та на кафедрах медичного факультету надається доступ до Програми USMLE (United States Medical Licensing Examination), яка є інструментом оцінки знань здобувачів вищої медичної освіти.

Віддалений доступ до ресурсів під час карантину надають компанії Clarivate, Elsevier, EBSCO, eLibraryUSA.

Користувачам пропонуються дистанційні курси для ознайомлення з вимогами державного стандарту та міжнародних стилів з оформлення посилань, бібліографічних описів та списків на платформі Moodle на сайті Консультативної служби з питань атестації здобувачів наукових ступенів та на сайті ЦНБ, а саме: особливості використання міжнародних стандартів з цитування та бібліографічних описів The Chicago Style, The Harvard Style (3 варіанти), The Vancouver Citation Style, The MLA (Modern Language Association) Style, міжнародний стиль цитувань OSKOLA.

Створено спеціальні колекції для успішного навчання та наукової діяльності, які представлено на сайті ЦНБ – «Успішний студент» (Successful student) http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/graduate_student/student.pdf, «Успішний аспірант» (Successful graduate student) http://www-library.univer.kharkov.ua/pages/graduate_student/graduate_student_txt.pdf, де надаються корисні матеріали та посилання з метою поглиблення навиків з культури інформаційної грамотності, більш активного використання світових баз даних.

Здійснюється книгообмін з більш ніж 20 організаціями та бібліотеками з різних країн світу.

Успішно діє проект «Єдина картка читача бібліотек ЗВО Харкова» за яким студенти, аспіранти, викладачі та науковці вищих закладів освіти Харкова отримали доступ до фондів і електронних ресурсів бібліотек для використання їх у навчанні та науково-дослідній роботі. ЦНБ започаткувала і восьмий рік розширює цей проект, до якого вже приєдналися 28 бібліотек закладів вищої освіти Харкова.

Усі аспекти роботи бібліотеки висвітлюються на домашній сторінці ЦНБ в

Інтернет. Інформація про головні події, новини, заходи бібліотеки також завжди представлена у соціальних мережах:

<https://www.facebook.com/Karazin.library>

<https://t.me/KarazinLibrary>

<https://www.instagram.com/librarykarazin/>

<https://twitter.com/biblio2016>

Сайт ЦНБ: <http://www-library.univer.kharkov.ua/>

Виховна робота за 2016-2021 навчальні роки

Уся освітня діяльність вищого навчального закладу ґрунтується на принципі єдності навчання та виховання. Зважаючи на це, виховна робота у різних її формах здійснюється двома основними шляхами – через навчальний процес і у поза-навчальний час.

Виховна робота є одним з пріоритетів у діяльності медичного факультету зі здобувачами освіти, як з громадянами України, так і з іноземними студентами. Вона спрямована на залучення молоді до багатств національної і світової культури і загальнолюдських цінностей. Постійну взаємодію з органами студентського самоврядування, первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів, та кураторами академічних груп; привернення студентського активу до обговорення і розв'язання задач організації навчального процесу, побуту та відпочинку студентів.

За період з 2016 по 2021 рік стан виховної роботи на факультеті постійно удосконалювався, та продовжує удосконалюватись і по теперішній час, бо цьому напрямку приділяється велика увага. Студенти медичного факультету, і вітчизняні і іноземні, залюбки приймають активну участь у покращенні стану виховної роботи на факультеті.

Виховна робота на факультеті охоплює усі напрямки цієї складової освітнього процесу, а саме: національно-патріотичне виховання, громадянсько-правове виховання, моральне виховання, екологічне виховання, культурно-просвітницька робота, фізичне виховання та формування здорового способу життя.

Національно-патріотичне виховання

Одним із найважливіших напрямків виховної роботи на медичному факультеті національно-патріотичне виховання студентів. Упродовж звітнього періоду проведено низку заходів, які сприяли утвердженню патріотичних цінностей, переконань і поваги до історичної та культурної спадщини України, зокрема:

- 18 жовтня 2017 року студенти та викладачі медичного факультету прийняли участь у масовому виконанні «Молитви за Україну» (слова О. Я. Кониського, музика М. В. Лисенка), яке було організоване на майдані Свободи перед Північним корпусом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Участь у виконанні духовного гімну країни, музику до якого написав видатний вихованець Університету М. В. Лисенко, взяли понад 4500 студентів та викладачів Каразінського університету, що дозволило включити цю подію до «Книги рекордів України».

- 14 лютого 2018 року викладачами кафедри анатомії людини медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна в рамках кураторської години був проведений семінар на тему «День Героїв Небесної Сотні».

- 23 листопада 2019 року студенти і співробітники медичного факультету долучились до всеукраїнської акції «Запали свічку» присвяченої вшановуванню пам'яті мільйонів жертв голодоморів.

Громадянсько-правове виховання

Важливе значення у розбудові правової держави та становленні громадянського суспільства має громадянсько-правове виховання. З цією метою кожен семестр для здобувачів освіти, як для вітчизняних так і для іноземних, кураторами академічних груп проводились лекції інформаційного змісту з питань реалізації і захисту прав людини у різноманітних галузях.

Моральне виховання

Для утвердження моральних якостей, переконань, норм і правил поведінки студентської молоді проведено низку індивідуальних бесід, благодійних акцій та проектів. Зокрема:

- 29 листопада 2016 року студенти 3 курсу медичного факультету Мирний Владислав і Харченко Любов, які були керівниками Благодійної організації Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, разом зі студентами-волонтерами з інших факультетів організували та провели акцію «Подаруй любов дітям».

- Щорічно студенти та викладачі брали участь у покладанні квітів пам'ятника студбатівцям.

- 8 грудня 2017 року студенти медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відвідали Харківську міську клінічну лікарню швидкої та невідкладної допомоги імені проф. А. І. Мещанінова у якості донорів крові. В рамках заходу вдалося зібрати понад 5 літрів крові для хірургічного відділення лікарні.

- 08 вересня 2018 року було проведено акцію, присвячену Всесвітньому дню першої допомоги, яка була організована Харківським

обласним Товариством Червоного Хреста України за підтримки медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

- 9 жовтня 2019 року був проведений «День донора», у якому здобувачі та співробітники медичного факультету брали активну участь.

- За ініціативою студенток 6 курсу медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Аліни Бессонової, Вікторії Білецької та їх однокурсників у квітні 2020 року було ініційовано благодійну акцію по збору коштів серед студентів медичного факультету та університету, науково-педагогічних співробітників, друзів та небайдужих українців. Метою акції була закупівля вкрай необхідних засобів індивідуального захисту для медичних працівників Харківської обласної клінічної інфекційної лікарні, яка стала першою на захист мешканців Харківської області від коронавірусної інфекції.

Екологічне виховання

- у відповідь на пропозицію ректора студенти та співробітники медичного факультету прийняли активну участь у проведенні Всеукраїнського Дня благоустрою, що був проведений 08.04.2017 року;

- 3 листопада 2017 року у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна проведено акцію «Збережи своє серце», присвячену профілактиці кардіологічної патології. Захід організовано в рамках університетської програми «Здоров'я студентів» представниками комітету «Медична освіта (SCOME)» локального представництва Всеукраїнської молодіжної асоціації студентів-медиків (UMSA) у Каразінському університеті при підтримці Первинної профспілкової організації студентів, аспірантів і докторантів університету.

- На виконання листа № 01-59/238 від 19.03.2018 року Департаменту освіти Харківської обласної державної адміністрації щодо належної організації та проведення заходів в рамках щорічної всеукраїнської акції «За чисте довкілля» студенти медичного факультету 17 квітня 2018 року взяли участь у проведенні «Дня благоустрою».

- 16 листопада 2019 року Декан медичного факультету і студенти долучилися до проведення екологічної акції й висадили на території ботанічного саду (вул. Отакара Яроша, 24) майже 70 дерев.

- 06.03.2020 р. в аудиторії 584 для студентів 2 курсу було проведено відкрити лекцію з дисципліни Гігієна та екологія. Лекцію проведено відповідно з планом відкритих занять кафедри гігієни та соціальної медицини.

Культурно-просвітницька робота

З метою пропагування та розвитку академічних традицій Університету, формування поваги до alma mater, за звітній період проведені такі заходи:

- Щорічно студенти медичного факультету приймали участь у урочистих заходах «Посвята у першокурсники», на яких першокурсники з першого дня мали нагоду познайомитись з деякими університетськими традиціями та звичаями університету.

- Напочатку навчального року проводиться конкурс першокурсника «Альмамагер», на якому, у звітній період, студенти медичного факультету неодноразово отримували призові місця.

- Кожен рік студентки факультету приймають активну участь у щорічному конкурсі «Красуня Університету», та отримували перемогу у різних номінаціях.

- Кожного року, у грудні проводився щорічний «Університетський зимовий бал». Студенти медичного факультету були організаторами та учасниками цього заходу.

- 20 квітня 2017 року відбулося урочисте святкування 212-ї річниці з моменту заснування та 24-ї річниці з моменту відродження сучасного медичного факультету у стінах класичного Каразінського університету;

- 23 листопада Студенти 5 курсу англомовної форми навчання під час вивчення відповідних тем дисципліни «Соціальна медицина та організації охорони здоров'я» на кафедрі гігієни та соціальної медицини медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна провели курс лекцій для школярів 8-11 класів у декількох школах м. Харків.

- 28 грудня 2017 року студенти-активісти медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна організували та провели для студентів факультету «Новорічний кінопоказ» та тематичний захід з приводу Нового Року

- 20 вересня 2019 року іноземні та вітчизняні студенти, разом із своїми кураторами прийняли участь у мистецькій акції «Мистецтво об'єднує молодь»

- В рамках науково-дослідної роботи кафедри анатомії людини дистанційно було проведено серію семінарів зі студентами англійської форми навчання, які були присвячені темам центральної нервової системи та органам чуття і відбулися 11 й 18 червня 2020 року.

- 18 листопада 2020 року на медичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна було проведено День студента в форматі онлайн. У заході взяли участь декан медичного факультету, д. мед. н., проф. І. В. Белозьоров, заступник декана по роботі з іноземними студентами к. мед. н., доц. А. С. Кратенко, а також студенти медичного факультету. В ході заходу проходило спілкування між студентами та адміністрацією факультету.

- 12 березня 2021 року профспілковою організацією студентів нашого факультету планується кінопоказ фільму «Скрытые фигуры», присвячений дню 8 березня. Також наразі студентським самоврядуванням ведеться підготовка заходів до святкування дня факультету.

- 18 вересня 2021 року медичний факультет прийняв активну участь в Каразинському університетському проекті «Ніч науки».

Фізичне виховання та формування здорового способу життя

Кожен рік студенти медичного факультету приймають дуже активну участь у проведенні спортивних змагань. Так у 2016 році :

- Переможцями у змаганнях з бадмінтону серед студентів університету У рамках 67-ї Студентської спартакіади Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна стали студентки медичного факультету Лоліта Горобець та Олена Василько, які вибороли 1-е місце.

- Жіноча команда медичного факультету вдало виступила у змаганнях з баскетболу 3 x 3 та посіла перше місце;

- Чоловіча команда медичного факультету виборола перемогу та зайняла 1-е місце у змаганнях з бадмінтону;

У 2017 році:

- Анна Назаренко та Валерія Сахно у складі університетської команди зайняли 2 місце у змаганнях зі стрітболу (3 x 3) у рамках регіонального етапу міжвузівських змагань, які відбулися 28 квітня 2017 року;

- 23 квітня 2017 року на базі спортивного комплексу «Уніфехт» відбулися змагання з міні-футболу на кубок декана медичного факультету, присвячені 212-й річниці з моменту заснування та 24-й річниці з моменту відродження медичного факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. В ході змагань було зіграно 15 матчів, у яких прийняли участь 9 студентських команд 1-4 курсів україномовної форми навчання та 1-5 курсів англійськомовної форми навчання;

- 16 травня 2017 року відбувся турнір по боулінгу серед студентів медичного факультету, в яких приймали участь команди у складі яких були як вітчизняні так і іноземні студенти

- студенти Марк Чуйко та Артем Сербенюк вдало виступили у загальноуніверситетських змаганнях з атлетичного двобор'я, які відбулися 29 квітня 2017 року;

- 5 листопада 2017 року на базі спортивного комплексу «Уніфехт» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбулися змагання по міні-футболу за ініціативою та за підтримки декана медичного факультету, д. мед. н., проф. І. В. Белозьорова. В ході змагань на кубок декана медичного факультету було зіграно 12 матчів, в яких прийняли участь 4 студентських команди 1-4 курсів україно- та англійськомовної форми навчання.

- 12 та 14 грудня 2017 року на базі спортивного комплексу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна проведено Спартакіаду Університету з бадмінтону. Участь у змаганнях взяли студенти

медичного факультету. За результатами змагань наші збірні команди стали переможцями та посіли перше місце у турнірі.

У 2018 році:

- 05 квітня 2018 року на базі спортивного комплексу Каразінського університету «Уніфехт» відбулися змагання з баскетболу (3 x 3) у рамках 68-ї Спартакіади Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна серед команд, що представляли різні факультети. Жіноча збірна команда медичного факультету у складі студенток Анни Назаренко, Валерії Сахно та Вероніки Шепель в ході змагань продемонструвала надвисокий рівень гри та перемогла, посівши перше місце.

- 19 вересня 2018 року у актовій залі Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбувся Олімпійський урок, на якому були нагороджені переможці 68-ї студентської Спартакіади. У загальному заліку медичний факультет зайняв 3 місце у 1 підгрупі;

У 2019 році:

- 30 вересня 2019 року в рамках загальноуніверситетських змагань з баскетболу 3/3 серед студентів перших курсів, які було проведено на базі спортивного комплексу «Каразінський», команда медичного факультету у складі Аліни Пасько, Анастасії Бурлаки та Ганни Булиги виявилася переможцем змагань та посіла перше місце.

- 16 грудня 2019 року в рамках 70-ї студентської спартакіади Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна пройшли фінальні змагання з волейболу серед команд окремих факультетів. Команда медичного факультету зайняла 1 місце.

У 2020 році:

- 24 лютого 2020 року в рамках 70-ї студентської спартакіади Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна відбулись змагання з баскетболу 3x3 серед жіночих команд. Команда медичного факультету у складі Анни Назаренко (6 курс), Аліни Пасько (1 курс) та Анни Булиги (1 курс) стала переможцем змагань та зайняла перше місце.

Також з іноземними студентами проводиться виховна робота по таких напрямках як:

- заходи, що направлені на дотримання здобувачами-іноземцями чинного законодавства України і запобігання правопорушенням;
- заходи щодо адаптації іноземних громадян до умов навчання та проживання в Україні, ознайомлення їх з історією та традиціями українського народу, сприяння налагодженню взаєморозуміння між різними національними групами, впровадження норм здорового способу життя у студентське середовище;

- заходи, що сприяють розвитку студентського самоврядування.

У рамках проекту “Дидактична та психологічна адаптація першокурсників. Ефективний куратор”, який входить у Стратегію розвитку Каразінського університету на 2019-2025 роки запровадилась система щорічного опитування студентів-першокурсників щодо рівня їх соціальної адаптації, рівня роботи кураторів; розробка і реалізація програми заходів, спрямованих на ліквідацію недоліків, виявлених за результатами опитування, відвідування музеїв, різноманітних заходів направлених на культурний розвиток студентів.

Регулярно відвідуються гуртожитки для перевірки умов проживання студентів, та з метою запобігання різного роду конфліктних ситуацій.

Проводиться аналіз пристосування першокурсників до нової дидактичної ситуації, що відрізняється від шкільної формами та методами організації освітнього процесу.

Таким чином, план-стратегію розвитку медичного факультету на період 2016-2021 роки виконано у повному обсязі. Слід додати, що крім запланованого було відкрито на медичному факультеті післядипломна освіта – інтернатура та клінічна ординатура.

Декан медичного факультету

Ігор БЕЛОЗЬОРОВ